

“Circuitul bisericilor medievale din județele Szabolcs-Szatmár-Bereg și Satu Mare” este denumirea traseului turistic cu caracter tematic, ce își propune prezentarea exhaustivă, celor interesați, al unui patrimoniu religios și cultural unic în Bazinul Carpatic. Proiectul valorifică lăcașuri de origine medievală, protejate ca monumente istorice, care ilustrează tradiții și caracterul specific al arhitecturii religioase din comitatul istoric Sătmár. În acest circuit au fost incluse douăzeci de monumente aflate în județul Szabolcs-Szatmár-Bereg, respectiv zece situate în județul Satu Mare. Traseul nu este doar un bun de valoare al turismului cultural, el prezintă totodată și istoria religioasă a regiunii, parcursarea să devină astfel o experiență spirituală de neuitat.

Középkori templomok útja Szabolcs-Szatmár-Bereg és Szatmár megyékben címen született meg az a tematikus turisztikai útvonal, amely a Kárpát-medencében egy egyedülálló vallási és kulturális örökséggel szeretné mélyrehatón megismertetni az érdeklődőket. A középkori templomok útját többségében olyan középkori eredetű templomok alkotják, amelyek műemléki védelem alatt állnak és a történeti Szatmár jellegzetes templomépítészeti hagyományait és karakterét reprezentálják. Szabolcs-Szatmár-Bereg megye területéről húsz, míg Szatmár megyéből tíz templom része az útvonalnak. Az útvonal nem kizárolg örökségturistikai érték, hanem vallástörténeti mementó, amelynek bejárása spirituális élmény.

Mit der Bezeichnung “Mittelalterlicher Kirchenweg in den Komitaten Szabolcs-Szatmár-Bereg und Satu Mare” entstand eine thematische Touristenroute, die sich zur Aufgabe setzte, das einzigartige kulturelle und religiöse Erbe der Pannonischen Tiefebene einer breiteren Öffentlichkeit bekannt zu machen. Die “Kirchenroute” wird von mittelalterlichen Kirchen geprägt, die unter Denkmalschutz stehen und die Kirchenbautradition und bauliche Eigenart des historischen Komitats Szatmár repräsentieren. Vom Gebiet des Komitats Szabolcs-Szatmár-Bereg gehören zwanzig, von dem des Komitats Satu Mare zehn Kirchen zur Route. Sie bietet allerdings viel mehr als kulturtouristisches Erbe: Sie ist ein religionshistorisches Memento. Ein Weg, dessen Befahren ein spirituelles Erlebnis ist.

The Route of Medieval Churches in Szabolcs-Szatmár-Bereg and Satu Mare Counties is the name of that thematic touristic route which makes a unique religious and cultural heritage known to the greater public. The Route of Medieval Churches consist of a number of medieval churches, which are all protected historic monuments and represent the characteristic building traditions of historic Szatmár County. From the territory of Szabolcs-Szatmár-Bereg County a total of twenty churches are part of the route, while Satu Mare County has ten churches on the list. The route is not only a tour of heritage tourism, but also a spiritual journey, a monument of religious history.

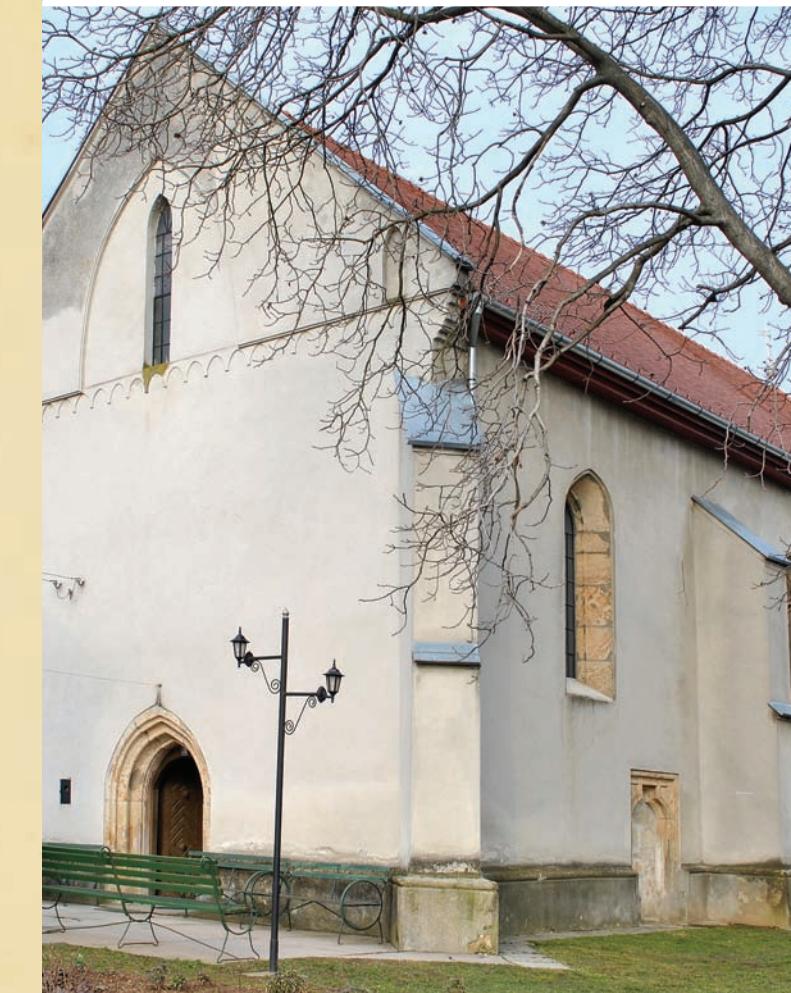
LIVADA

Biserica reformată

SÁRKÖZÚJLAK – Református templom

WIESENHEID – Reformierte Kirche

LIVADA – Calvinist church

Magyarország-Románia
Hátról Atnyúl Együttműködési
Program 2007-2013

Európai Unió
Európai Regionális Fejlesztési Alap
Uniunea Europeană
Fondul European de Dezvoltare Regională

Két ország, egy cél, közös siker!

Două țări, un scop, succes comun!

(RO) Localitatea, care s-a întemeiat pe câmpia dintre râurile Someş şi Tur, este semnalată în izvoare din secolul al XIV-lea. Biserica reformată, pe care o găsim cu vechea dispunere est-vest, conservă în bună parte aspectul medieval al unei construcții de tip sală, cu navă dreptunghiulară, având în prelungire o absidă pentagonală. Fațada de vest conservă un portal cu ancadramentul în arc frânt, iar ferestrele navei și sanctuarului poartă decoruri traforate. Între navă și absidă întâlnim arcul triumfal, frânt, iar pe zidul nordic al absidei ușa înzidită care ducea către o sacristie. Cele două travee ale absidei conservă vechile bolti, iar cheile de boltă au scuturi heraldice. Tradiția leagă construirea acestui lăcaș de implicarea patronală a Suzanei Báthori. Pe baza analizei detaliilor formale, se poate spune că biserică a fost ridicată la mijlocul secolului al XV-lea. De altfel, pe ușă sacristiei este incizat anul 1457. Turnul-clopotniță, din lemn, aflat în fața bisericii, a fost ridicat în anul 1811.

(H) A Szamos és Túr közötti síkon fekvő település a XIV. századi forrásokban tűnik fel. A keletelt templom jórészt megőrizte középkori formáját. Téglalap alaprajzú hajójához a nyolcszög három oldalával záródó szentély csatlakozik. A hajó nyugati falát csúcslíves kapu bontja

meg. A hajó és a szentély ablakai mérművekkel díszítettek. A csúcslíves diadalív fönnmaradt, a két boltszakaszos szentély északi falában látható az elfalazott sekrestyeajtó. A szentély bordás boltozatának nyugati szakasza keresztboltozat, a keleti boltozat lefedése bonyolultabb. A záróköveket pajzsok díszítik. A templom építését a hagyomány Báthori Zsuzsannához köti, a datálás a részletformák alapján a XV. század közepére tehető, a sekrestyeajtón is 1457-nek olvasható évszám maradt fenn. A templom előtt álló fa harangtorony 1811-ben épült.

(D) Die zwischen den Flüssen Somesch und Tûr gelegene erscheint in den Quellen erstmals im 14. Jahrhundert. Die geostete Kirche hat ihr mittelalterliches Aussehen weitgehend bewahrt. An ihr rechteckiges Schiff schließt sich ein mit drei Seiten des Achtecks geschlossener Chor an. Die Westwand des Kirchenschiffes wird durch ein Spitzbogenportal gegliedert. Das Langhaus und der Chor weisen Maßwerkfenster auf. Der spitzbogige Triumphbogen ist erhalten. In der Nordwand des zweijochigen Chores ist eine vermauerte Sakristeitür zu erkennen. Das westliche Chorjoch wurde mit einem Kreuzrippengewölbe überwölbt, für das östliche wurde eine komplizierte Gewölbeform gewählt. Die Schlusssteine wurden mit Wappenschildern verziert. Die Erbauung

der Kirche wird traditionsgemäß Zsuzsanna Báthori zugeschrieben, die Baudetails datieren sie in die Mitte des 15. Jahrhunderts. An der Sakristeitür ist eine Jahreszahl erhalten, die als 1457 gelesen werden kann. Der hölzerne Glockenturm vor der Kirche wurde 1811 errichtet.

(GB) The settlement lying on the plane between the Tur and Someş rivers first appeared in 14th century sources. The church, aligned on an east-west axis, has largely retained its medieval form. It consists of a rectangular nave, and a sanctuary ending in three sides of an octagon. An arched portal opens onto the west wall of the nave. The windows of the nave and sanctuary are decorated with tracery. The triumphal arch, with its pointed top, survives, as does the closed-off sacristy door in the northern wall of the sanctuary. The western section of the sanctuary vaulting consists of a simple ribbed cross vault, while the vaulting in the eastern section is more complex. The keystones are decorated with shields. Tradition connects the founding of the church to Zsuzsanna Báthori, and surviving details suggest the building was erected in the middle of the 15th century. A date on the sacristy portal can be deciphered as 1457. The wooden bell tower standing by the church was built in 1811.